

MISSIÓ, LÍNIES ESTRATÈGIQUES I OBJECTIUS

Educació Universitària

“Entre l’estímul i la resposta hi ha un espai,
i en aquest espai hi ha la nostra llibertat i
el poder de triar la resposta.”

VICTOR FRANKL

MISSIÓ

Aconseguir una universitat en la qual la creació i la transmissió del saber responguin eficaçment a les necessitats socials, que aposti per processos formatius que permetin el desenvolupament integral de la persona, en valors, foment del pensament lliure, crític i ètic, en igualtat d'oportunitats i equitat, que estigui compromesa amb la innovació, que tingui reconeixement internacional i respongui a uns alts estàndards.

Idea general

La universitat és una institució polièdrica que inclou, principalment, la formació, la recerca i la difusió del saber. La seva missió, o raó de ser, es troba vinculada amb la millora de la societat i de les persones en el sentit més profund del terme.

Situació actual

Després d'assumir canvis importants per tal d'adequar el sistema universitari català a l'Espai Europeu d'Educació Superior, les nostres universitats han iniciat un procés d'anàlisi dels seus processos organitzatius i acadèmics en termes de qualitat, eficiència i internacionalització. Les noves exigències socials, un entorn molt més competitiu i la demanda d'una major contribució al desenvolupament econòmic i social comporten que la universitat hagi de desenvolupar un paper de lideratge en la societat del coneixement amb el repte de fer possible i compatibles la funció social de la universitat pública i l'excel·lència necessària en la docència i en la recerca.

És necessari obrir un espai de reflexió sobre quin és el paper de la universitat com a motor de transformació d'una societat, de totes i cadascuna de les persones que en formen part i del conjunt de processos a través dels quals desenvolupa la seva missió.

Proposta

Obrir un espai de reflexió en el conjunt del sistema universitari de Catalunya per tal de pensar en la universitat del futur, en l'evolució que voldríem que tingués el nostre sistema universitari, en el paper que hi haurien de tenir els diferents col·lectius que en formen part i les relacions que haurien de mantenir entre ells. Perquè entenem que són les persones que en formen part les que han de protagonitzar-ne l'activitat fonamental -de creació i transmissió de saber- en la seva dimensió de motor d'una societat en transformació, en la seva organització, els processos i la presa de decisions, i en el seu paper de formació integral, a través del pensament crític i ètic.

MISSIÓ

Aconseguir una universitat en la qual la creació i la transmissió del saber responguin eficaçment a les necessitats socials, que aposti per processos formatius que permetin el desenvolupament integral de la persona, en valors, foment del pensament lliure, crític i ètic, en igualtat d'oportunitats i equitat, que estigui compromesa amb la innovació, que tingui reconeixement internacional i respongui a uns alts estàndards.

Apostar per la formació integral dels estudiants universitaris.

Incentivar la veritable funció del personal docent i investigador universitari com a referent acadèmic i humà.

Democratitzar i humanitzar la política universitària.

Potenciar els plans d'estudi universitaris com a guia acadèmica d'aprenentatge professional i personal.

Desenvolupar una nova relació comunitat social - comunitat universitària.

Valorar i visibilitzar el personal d'administració i serveis.

LÍNIES ESTRATÈGIQUES EDUCACIÓ UNIVERSITÀRIA

1. Desenvolupar una nova relació comunitat social-comunitat universitària
2. Democratitzar i humanitzar la política universitària
3. Apostar per la formació integral dels estudiants universitaris
4. Incentivar la veritable funció del personal docent i investigador universitari com a referent acadèmic i humà
5. Potenciar els plans d'estudi universitaris com a guia acadèmica d'aprenentatge professional i personal
6. Valorar i visibilitzar el personal d'administració i serveis

LÍNIA ESTRATÈGICA 1

Desenvolupar una nova relació comunitat social-comunitat universitària

Idea general

Es vol configurar una relació més intensa entre la societat i la comunitat universitària, que permeti que la societat conegui i valori millor el paper de la universitat, i que la universitat comuniqui millor quina és la seva missió i què aporta a la Catalunya del segle XXI.

Situació actual

La relació actual entre la societat i la comunitat universitària es concep principalment al voltant de la creació i transmissió de coneixement, complementada amb aspectes de projecció social, que cal seguir reforçar amb una visió ètica i humanística del seu compromís amb la societat.

Proposta

La societat ha de percebre la universitat no sols com una comunitat de persones que crea i transmet coneixement, sinó que configura un referent moral i ètic, un espai en el qual es comparteixen, a més, una sèrie de valors. Perquè la formació, la recerca i la difusió del coneixement també poden ser concebudes en termes d'optimització humana i social. La comunitat universitària, per la seva banda, ha de saber que el seu objecte i objectiu, és la comunitat social, en totes les seves dimensions.

Cal continuar fent un esforç de més connexió entre ambdues per donar resposta a les necessitats i aspiracions de la societat. La participació de la societat en el govern de la universitat s'hauria de reorientar i fer més visible, i s'hauria de reconèixer un paper més intens a la participació social perquè s'instal·li un diàleg permanent entre la societat i la universitat.

OBJECTIU 1

Una universitat conscient, amb una visió reforçada que permet l'aflorament de la seva missió moral i ètica, entenent que la moral és allò que es viu, i la ètica, allò que es pensa sobre la moral viscuda.

OBJECTIU 2

Una universitat que disposa de mecanismes mitjançant els quals la comunitat social pot demanar-li objectius i accions de naturalesa moral i ètica.

OBJECTIU 3

Una comunitat universitària que disposa de mecanismes per informar a la comunitat social sobre diferents qüestions d'ordre moral i ètic.

LÍNIA ESTRATÈGICA 2

Democratitzar i humanitzar la política universitària

Idea general

Es vol incidir en l'atenció, el respecte i la cura cap a les persones que conformen tota la comunitat universitària, i traslladar aquestes actituds i fer-les visibles en el funcionament de la institució, com a comunitat democràtica, moral i ètica.

Situació actual

La política universitària es troba cada cop més orientada a l'assoliment d'objectius d'eficiència i qualitat, i no tots estan alineats amb el bé comú. Aquests objectius poden veure's amenaçats per un context que a vegades suggereix uns patrons organitzatius despersonalitzats, o provoquen una càrrega burocràtica que absorbeix els recursos i l'energia que haurien de dedicar-se a les funcions pròpies de la universitat.

Proposta

Democratitzar i humanitzar la política universitària a través de la col·laboració i confiança personal, sense que això vagi en detriment de la qualitat i el rigor que li són propis. Això comporta estar oberts a revisar els processos, així com els criteris que els sustenten, com ara el disseny de l'estructura organitzativa que ha de ser capaç de combinar l'enfortiment del lideratge acadèmic, la implicació de la comunitat universitària en els processos de presa de decisions i la capacitat d'incorporar amb més intensitat les necessitats i demandes de la societat. Aquesta nova tendència aposta per una política que fomenti la participació compartida i relacional, que defensi la transparència, que fomenti el lideratge compartit, que marqui unes fites ètiques i morals, i que honori la missió de la universitat catalana del segle XXI, com a comunitat de persones que fan una tasca social i humana de primer ordre.

OBJECTIU 1

Una política universitària amb unes línies que incorporin criteris ètics i morals, que facilitin l'optimització multidimensional de totes les persones.

OBJECTIU 2

Una política universitària que millora sense perdre de vista el coneixement i el contrast que poden aportar les experiències d'altres realitats universitàries.

OBJECTIU 3

Una política universitària que estableix noves maneres de treballar amb l'Administració i el món de les organitzacions empresarials, que estiguin inspirades en criteris de caire ètic i moral.

LÍNIA ESTRATÈGICA 3

Apostar per la formació integral dels estudiants universitaris

Idea general

Es vol impulsar una visió integradora de la formació dels estudiants universitaris, que faci possible la complementarietat de vocació i professió, convençuts que això beneficiarà la formació universitària.

Situació actual

Els estudiants accedeixen a la universitat motivats tant per la satisfacció intel·lectual derivada dels continguts dels estudis, com per la pròpia projecció professional. La qüestió personal, moral, ètica i cultural pot quedar en un segon terme si no es reforcen les dimensions de projecte personal i de visió crítica i compromesa amb la societat.

Proposta

Tot i que la decisió darrera en l'elecció de la formació és personal, cal que la institució universitària tingui cura que el component vocacional i professional siguin complementaris per tal d'aconseguir la màxima implicació de l'estudiantat, que redundi en l'excel·lència professional i personal.

OBJECTIU 1

Una universitat que desenvolupa i acompanya un perfil d'estudiantat universitari que permet potenciar la seva integritat personal i professional, així com la seva vessant vocacional.

OBJECTIU 2

Una comunitat universitària que promou una nova configuració del paper dels estudiants al seu si, mitjançant criteris que en facilitin la participació, la implicació i el compromís.

OBJECTIU 3

Una comunitat social -especialment els estudiants- conscient que la universitat és un lloc on s'assoleix la integritat humana, a més de les competències acadèmiques i professionals.

LÍNIA ESTRATÈGICA 4

Incentivar la veritable funció del personal docent i investigador universitari com a referent acadèmic i humà

Idea general

Es vol reflexionar al voltant del paper del professorat universitari, que transcendeix el fet de ser un transmissor d'uns coneixements especialitzats. Aquest fet redundarà no només en el seu treball personal, sinó en la seva relació amb els estudiants, els continguts acadèmics, la pràctica docent, la recerca, i, per tant, en la comunitat universitària en general.

Situació actual

El professorat universitari d'avui es veu implicat en unes exigències diàries que li demanen més dedicació. Destaquen les següents: reconfigurar el seu model docent, ara més actiu i personalitzat; complir amb els actuals criteris d'acreditació acadèmica, molt orientats a la recerca i la publicació de treballs d'impacte; formar-se en aspectes pedagògics i epistemològics propis de la seva àrea de coneixement; participar, directament o indirecta, en equips de

gestió; respondre a tasques burocràtiques que estan augmentant exponencialment, etc.

Proposta

Tot i aprofitant el relleu generacional que es produirà en els propers 10 anys, en el decurs dels quals un terç del professorat permanent de les universitats es jubilarà, caldria incentivar aquesta dimensió del professorat universitari com a referent acadèmic i humà. El professorat universitari del segle XXI hauria de ser un investigador i docent (a més de gestor) expert, capaç d'imprimir un caràcter ètic a les seves tasques.

OBJECTIU 1

Una universitat que construeix un perfil del professorat universitari perquè esdevingui no sols un referent acadèmic sinó també humà per a l'estudiant.

OBJECTIU 2

Una universitat que estimula el professorat perquè prengui consciència de les implicacions ètiques i morals de la seva tasca investigadora i docent o de gestió.

OBJECTIU 3

Una política universitària que reconeix el perfil del professorat com a referent acadèmic i humà.

OBJECTIU 4

Una universitat que ofereix formació permanent sobre qüestions ètiques i morals des de diversos punts de vista, a partir d'una perspectiva interdisciplinària, filosòfica, pedagògica, sociològica, psicològica, etc.

LÍNIA ESTRATÈGICA 5

Potenciar els plans d'estudi universitaris com a guia acadèmica d'aprenentatge professional i personal

Idea general

Es volen fomentar uns plans d'estudis universitaris que tinguin un enfocament que respecti la naturalesa de la formació universitària i que responguin a les exigències professionals, socials i personals d'avui dia. Dit d'una altra manera, es pretén fomentar que els plans d'estudis aprofundeixin en el concepte d'educació superior en el sentit més ampli i profund del terme.

Situació actual

Ara per ara, els plans d'estudis universitaris són el resultat de la suma de molts factors: de les contingències socials, les exigències normatives, l'evolució econòmica i la necessitat de redefinir i adaptar el mapa d'oferta de graus. Malgrat tots els mecanismes de control *ex-ante* (verificacions), seguiment, acreditació, etc., de les administracions públiques, cal mantenir una tensió crítica per evitar que els plans d'estudis acabin responent a exigències formals en

detriment de la seva coherència interna i de la seva adequació a les finalitats últimes del procés formatiu.

Nova tendència proposada

Es vol que els plans d'estudis universitaris tinguin un sentit de continuïtat. Els estudiants universitaris han de sentir que és un camí a recórrer, que tot està connectat, que tot té sentit, que no hi ha continguts importants que es deixen de treballar, ni continguts que es repeteixen. D'altra banda, es planteja que la universitat catalana deixi espai a coneixements generals que obren la ment, que es treballin els grans temes culturals, científics i filosòfics que permeten contemplar el món i comprendre'l amb més profunditat. També es vol recuperar el treball sobre la formació moral dels estudiants i els principis ètics d'una societat justa i equitativa.

OBJECTIU 1

Una universitat que potencia un disseny de plans d'estudis que inclou la transversalitat de les competències ètiques, mitjançant el treball en equips docents.

OBJECTIU 2

Una universitat que dissenya programes interfacultatius sobre els valors i les qüestions ètiques del nostre temps.

OBJECTIU 3

Una universitat que vetlla perquè l'autonomia del professorat universitari potencia la posada en marxa d'un pla d'estudis, amb uns continguts compartits i consensuats.

LÍNIA ESTRATÈGICA 6

Valorar i visibilitzar el personal d'administració i serveis

Idea general

Es vol aconseguir la plena implicació del personal d'administració i serveis en l'activitat universitària. Aquest col·lectiu conforma un grup important de persones a les nostres universitats, no només pel seu nombre, sinó per les diferents tasques que realitza i per l'estabilitat que aporta a la universitat.

Situació actual

El personal d'administració i serveis està al servei de la comunitat universitària, fonamentalment en tasques d'administració, de gestió i de suport a la recerca. Cal posar en valor adequadament la seva complementarietat amb el personal acadèmic i amb l'estudiantat, reconèixer que la seva integració i la seva expertesa beneficia la qualitat de la vida acadèmica i universitària.

Proposta

Treballar per professionalització i implicació més grans del personal d'administració i serveis. El seu coneixement sobre el funcionament de la dinàmica universitària és profund i atorga cultura organitzativa i continuïtat a la institució. El seu treball conjunt amb els acadèmics pot ser d'una gran vàlua. El personal d'administració i serveis ha de sentir que forma part de la universitat i del seu funcionament.

OBJECTIU 1

Una universitat que valora el personal d'administració i serveis com a que persones que formen part de la universitat, més enllà de les tasques administratives o de gestió concretes que duen a terme.

OBJECTIU 2

Una universitat que incorpora el personal d'administració i serveis en les diferents tasques de la universitat, i que fomenta la bona integració amb el cos acadèmic.

OBJECTIU 3

Una universitat que disposa d'incentius vinculats amb qüestions de benestar i satisfacció personal, a més dels relacionats amb qüestions econòmiques.

